

19.09.2023

Інфармацыя для грамадзян Беларусі, якія сутыкнуліся з праблемамі пасля ўвядзення ў сілу ўказа нумар 278 ад 4 верасня 2023 года, які выключае права беларусаў, якія жывуць за мяжой, на атрыманне новых або прадаўжэнне тэрміну дзеяння старых пашпартаў у дыпламатычных прадстаўніцтвах.

Пералік краін, у якіх можна атрымаць "пашпарт замежніка" ці іншы дакумент, які сведчыць асобу, вы знойдзеце на сайце pashpart.org.

Калі вашай краіны ў апублікаваным спісе яшчэ няма, скарыстайце наступную рэкамендацыю ад Народных амбасадаў Беларусі:

- 1. Вывучэнне міграцыйнага партала:** Многія краіны маюць афіцыйныя міграцыйныя парталы, на якіх можна знайсці важную інфармацыю аб правілах знаходжання, відах віз і дазволаў на працу. Наведайце такі партал і вывучыце прадстаўленыя матэрыялы.
- 2. Зварот у міграцыйны офіс:** Звярніцеся ў мясцовы міграцыйны офіс у вашай краіне пражывання. Міграцыйныя службы могуць даць інфармацыю аб магчымых варыянтах легалізацыі вашага статусу і дапамагчы з неабходнымі працэдурамі.
- 3. Юрыдычная кансультацыя:** Міграцыйныя службы звычайна даюць бясплатныя юрыдычныя кансультацыі. Звярніцеся да іх з вашымі пытаннямі і праблемамі. Юрысты могуць разгледзець вашу сітуацыю і даць парады па дзеяннях.
- 4. Вывучэнне заканадаўства:** Вывучыце мясцовае заканадаўства і правілы міграцыі ў вашай краіне пражывання. Гэта дапаможа вам лепш зразумець вашыя правы і абавязкі.
- 5. Індывідуальныя або калектыўныя звароты:** Пішыце лісты з апісаннем сітуацыі ў Рэспубліцы Беларусь у МЗС, МУС і Міграцыйныя службы вашых краін. Аб'яднанне з іншымі беларусамі ў дыяспары і калектыўныя звароты могуць прывесці да больш паспяховых вынікаў.
- 6. Даследуйце альтэрнатыўныя варыянты:** Разгледзьце магчымасць атрымання міжнароднай абароны ці іншыя спосабы легалізацыі вашага статусу ў краіне пражывання. Звярніцеся да мясцовых арганізацый і адвакатаў па пытаннях міграцыі.
- 7. Разгляд рэлакацыі:** У крайнім выпадку, калі ваш статус у вашай бягучай краіне побыту не дазваляе вам атрымаць легальны альтэрнатыўны беларускаму пашпарту дакумент, ці гэта не прадугледжана заканадаўствам вашай краіны, разгледзьце магчымасць рэлакацыі ў краіну Еўрапейскага Саюза (ЕС). Гэта можа запатрабаваць дадатковых намаганняў, але гэта можа стаць лепшым варыянтам, асабліва калі ваша бяспека знаходзіцца пад пагрозай.
- 8. Падтрымлівайце сувязь:** Падтрымлівайце пастаянную сувязь з беларускай дыяспарай і Народнымі пасольствамі Беларусі, інфармуіце іх пра любыя змены ў вашай сітуацыі. Гэта можа дапамагчы вам знайсці найлепшы спосаб вырашэння вашай сітуацыі.

Інфармацыя па аргументацыі і карысныя спасылкі:

- [Указ № 278](#) ад 4 верасня 2023 года "Аб парадку выдачы дакументаў і здзяйснення дзеянняў" які пазбавіў беларусаў за мяжой права атрымліваць пашпарты і пасведчанні, прастаўляць апастыль у дыпламатычных прадстаўніцтвах Рэспублікі Беларусь.
- Небяспека вяртання ў Беларусь абгрунтавана ў "[Даведніку рэпрэсій](#)". На гэты момант вядома больш за 50 выпадкаў затрымання беларусаў на мяжы.
- Адсутнасць прамых авіярэйсў і чыгуначных зносін з Беларуссю, што істотна ўскладняе магчымасць памяншаць пашпарт у краіне нават для тых, хто лічыць гэта для сябе бяспечным.
- У сваіх зваротах вы таксама можаце папрасіць прызнаць [Нацыянальны пашпарт Беларусі](#), які распрацоўваецца Аб'яднаным пераходным кабінетам. Гэта не толькі вырашэнне знешніх праблем, але і стратэгічна для ўсіх беларусаў, як унутры краіны, так і за мяжой.
- Яшчэ адна важная просьба, якую вы можаце выказаць пры зваротах у адпаведныя ўстановы, гэта просьба паскорыць разгляд заяваў аб міжнароднай абароне для беларусаў шляхам прызнання Беларусі краінай небяспечнай для дэпартацыі. Асноўная прычына працяглага разгляду заяў і вялікай колькасці адмоў - адсутнасць інфармацыі сярод супрацоўнікаў міграцыйных службаў аб рэпрэсіях у Беларусі і пераследах актывістаў за мяжой.

Дакументы аб бягучай сітуацыі з правамі чалавека ў Беларусі, якія мы рэкамендуем выкарыстоўваць:

- [Рэзалюцыя ПАРЭ](#) "Разгляд спецыфічных праблем, з якімі сутыкаюцца беларусы ў выгнанні"
- Юрыдычны аналіз "[Рэспубліка Беларусь не можа лічыцца бяспечнай краінай для дэпартацыі](#)"
- "[Дзеянні, за якія беларускія грамадзяне могуць быць прыцягнуты да крымінальнай адказнасці](#)"
- Справаздача дакладчыка [АБСЕ](#) ў рамках Маскоўскага механізма па меркаваных парушэннях правоў чалавека, звязаных з прэзідэнцкімі выбарамі 9 жніўня 2020 года ў Беларусі
- [Экспертыза УВКПЧ](#) па сітуацыі з правамі чалавека ў Беларусі

Беражыце сябе!